مادەی حەوتەم: أ- ئەرك و تایبەتكاری و دام دەزگاكانی وەزارەت بەپەیرەوێك دیاری دەكرێن.

ب - وەزیر بۆی هەیە بەڕێوەبەرێتی وبەش و لقی نوێ لەكاتی پێویستیدا پێكبێنێ.

ج- وەزیر بۆی هەیە بەپێی پێویست لیژنەی هەمیشەیی و كاتی پێكبێنێ.

مادەی هەشتەم: وەزیر بۆی هەیە رێنمایی پێویست بۆ ئاسانی جێ بەجێ كردنی حوكمەكانی ئەم یاسایە دەربكا.

مادەی نۆیەم: كار بەهیچ دەقێك ناكرێ كە لەگەڵ حوكمەكانی ئەم یاسایەدا ناكۆك بێ.

مادەی دەیەم: دەبێ وەزیرە پەیوەندیدارەكان حوكمەكانی ئەم یاسایە جێ بەجێ بكەن.

مادەی یازدەیەم: ئەم یاسایە لە رۆژی بڵاوكردنەوەیەوە لە رۆژنامەی رەسمیدا كاری پێدەكرێ.

جوهر نامق سالم

سەرۆكی ئەنجومەنی نیشتمانیی كوردستانی عیراق

(هۆیەكانی دەركردنی ئەم یاسایە)

لە بەرپێكهێنانی ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێمی كوردستانی عیراق و دامەزراندنی وەزارەتی تەندروستی و كاروباری كۆمەڵایەتی و بەنیازی پەرەپێدانی دام و دەزگاكانی وەزارەت بەپێی ڕێبازی یاسادان بۆ هەرێمی كوردستانی عیراق و لە پێناوی زیاد كردنی چالاكی ولێهاتوویی وەزارەت لە بەجێهێنانی ئەركەكانیدا بەرەهایی و بەدیهێنانی ئەو ئامانجانەی لەم یاسایەدا نەخشەكێش كراون بەشێوەیەك كە مافی ساغڵەمیی تەواوی تەندروستی لە لەش و ئەقڵ و دەروونـدا لەبواری كۆمەڵایەتیدا بۆ هاووڵاتی مسۆگەر بكەن و بەمەبەستی بڵاوكردنەوەی خزمەتگوزاریی تەندروستی و كۆمەڵایەتی لەناوچەكانی هەرێمدا تا هاووڵاتی یان بتوانن بە یەكسانی خزمەتگوزاری یان لەم بوارانەدا دەستگیربێ، ئەم یاسایە دەركرا.

* * *

بەناوی خوای بەخشندەو میهرەبانەوە

بەناوی گەلەوە

ئەنجومەنی نیشتمانی كوردستان

ژمارەی بڕیار ٨

مێژووی بڕیار ١٩٩٣/٢/١٠

بڕیار

بەپێ ی حوكمی برگەی (١) لە مادەی (٥٦)ی یاسای ژمارە (١)ی ساڵی ١٩٩٢ ولە سەرپێشنیاری وەزیری گواستنەوە وگەیاندن و بریار لە سەردانی ئەنجومەنی وەزیران، ئەنجومەنی نیشتمانی ی كوردستانی عیراق لە دانیشتنی رۆژی ١٩٩٣/٢/٣ دا بریاری دەركردنی ئەم یاسایەی دا:

یاسای ژمارە (٢)ی ساڵی ١٩٩٣

یاسای وەزارەتی گواستنەوە وگەیاندنی هەرێمی كوردستان عیراق

مادەی یەكەم: مەبەست لەم وشانەی خوارەوە بۆ مەبەستی ئەم یاسایە ماناكانی تەنیشتیانە:

١- هەرێم: هەرێمی كوردستانی عیراق.

٢- وەزارەت: وەزارەتی گواستنەوە وگەیاندنی هەرێم.

٣- وەزیر: وەزیری گواستنەوە وگەیاندنی هەرێم.

٤- بریكاری وەزارەت: بریكاری وەزارەتی گواستنەوە وگەیاندنی هەرێم.

٥- ئەنجومەن: ئەنجومەنی راوێژكاری ی گواستنەوە وگەیاندن.

مادەی دووەم: ئامانجی وەزارەت ئەمانەیە:

١- دابینكردن وبەڕێوە بردن وبە كارخستن وپاراستن وپەرەپێدانی بەدالەكان وتۆڕەكانی هێڵی تەلەفۆن وئامێرەكانی تری گەیاندن لە شارەكانی هەرێمدا بەوپە رفراوانی یەی كە پێویستە.

٢- سەرلەنوێ بنیادنانە وەوپەرەپێدانی تۆڕی گەیاندنی تەلدارو بێ تەل لە نێوان شارەكانی هەرێمدا وبەستنەوەی بەپێ ی سوودو پێویست بە جیهانی دەرەوەوە.

٣- سەر لە نوێ بنیادنانەوە ورێكخستن وپەرەپێدانی مەڵبەندەكانی پۆست وپێشكە شكردنی خزمەتگوزاری ی پۆستەی ناوەوە ودەرەوە ئەویش بەپەرەپێدانی مەڵبەندی پۆستە وتەلەفۆن لە شارەكانی هەرێمدا بەشێوەیەك كە گشت رێ ر شوێنێكی گەیاندنی پۆستەیی ی تێدابێ.

٤- دابینكردن وپێشكە شكردنی خزمەتگوزاری لە بواری كەش وهەواداو پێشبینی كردن سەبارەت بەكارەساتی سروشتی وپەرەپێدانی مەڵبەندە تایبەتییە كان بۆ خزمەتكردنی پرۆژەكانی گەشەپێدان.

٥- رێكخستن ودابینكردنی خزمەتگوزاری لە بواری گواستنەوەو دابەشكاریدا بۆ كەسان وبۆكەل وپەل لە ناوهەرێمدا بەورێ و شوێنانەی لە تواناداں.

٦- ئامادەكردنی لێكۆڵینەوەی بە سوودی ئابووری وهونەری لە بارەی پرۆژەكانی گواستنەوەی سەرزەوی وئاسمان وروبارو هێڵی شەمەندەفەرو گەیاندنی تەلدارو بێتەل وپۆستە وەدانانی نە خشە بۆیان وسازدانی هەر كارو خزمەتگوزاری یەك كە پەیوەندی ی پێ یانەوە هەبێ.

مادەی سێیەم:

١- وەزیر سەرۆكی باڵای وەزارەتە وبەرپرسیارە لە رێنوێنی كردنی لە كارەكانیدا وسەرپەرشتی وچاودێری كردنی چالاكی یەكانی ولە وەوە ئەورێنمایی وبریارو فرمانانەدا دەردەچن كە پەیوەندی یان بە ئەركەكانی وەزارەت ودام ودەزگاكانی وگشت كاروبارەئیداری ودارایی ورێك وپێكی وهونەرییە وەلە چوارچێوەی حوكمی یاساوپەیرەودا هەیەو لە بەردەم ئەنجومەنی وەزیراندا بە ومانایەی ئەندامێكی هاوبەشێتی بەرپرسیارە وبۆی هەیە هەندێ لە دەسەڵاتەكانی خۆی بەبریكاریا بەرێوە بەرەگشتی یەكان یا هەر كەسێك لە وەزارەتدا بەپەسندی دەزانێ بسپێرێ.

٢- بریكار: ئەوئەركانە بەجێ دێنێ كەوزیر پێیانی دەسپێرێ.

٣- بەرێوەبەرێتی یەكان ودەزگاكانی مەڵبەندی وەزارەت ئەمانەن:

أ- نووسینگەی وەزیر: فەرمانبەرێك بەپلەی بەڕێوەبەر لە خاوەنانی کارمەندی ولێهاتوویی سەرۆکایەتی ی دەکاو ژمارەیەك فەرمانبەر یاریدەی دەدەن.

ب- نووسینگەی بریکار: فەرمانبەرێك لە خاوەنانی کارمەندی و لێهاتوویی سەرۆکایەتی ی دەکاو ژمارەیەك فەرمانبەر یاریدەی دەدەن.

جـ- فەرمانگەی یاسایی: فەرمانبەرێك بە پلەی بەڕێوەبەرکە باوەڕنامەیەکی سەرەتایی ی زانکۆی لە یاسادا هەبێ ولە خاوەنانی کارمەندی ولێهاتوویی بێ سەرۆکایەتی ی دەکا.

مادەی چوارەم: بەرێوە بەرێتی یەکانی دیوانی وەزارەت ودەزگاکانیان:

١- بەرێوە بەرێتی ی گشتی ی کاروباری ئیداری ودارایی/: فەرمانبەرێك بەپلەی بەرێوەبەری گشتی کەباوە ڕنامەیەکی سەرەتایی ی زانکۆی هەبێ سەرۆکایەتی ی دەکاو ئەم بەرێوە بەرێتییانەی پێوەدەبەسترێنەوە:

أ- بەرێوە بەرێتی ی ئیدارە و خودێتی.
ب- بەرێوە بەرێتی ی ژمێریاری.
جـ- بەرێوە بەرێتی ی چاودێری وپێدا چوونەوەی دارایی.
د- بەرێوە بەرێتی ی خزمەتگوزاری.
هـ- بەرێوە بەرێتی ی پەیوەندی وگەیاندن.
و- بەرێوەبەرێتی مەخزەنەکان.
ز- بەرێوە بەرێتی ی نەخشەدانان وبەدوادا چوون کەلەم وەحدانە پێکدێ:

١- وەحدەی توێژینەوە ولێکۆڵینەوەی براکتیکی.
٢- وەحدەی راهێنانی هونەری.
٣- وەحدەی کومبیوتەر.
٤- وەحدەی سەرژمێری وزانیاری.
٥- وەحدەی کتێبخانە.

٢- بەرێوە بەرێتی ی گشتی ی کاروباری هونەری: فەرمانبەرێك بە پلەی بەرێوەبەری گشتی کەباوەڕ نامەی سەرەتایی ی زانکۆی هەبێ و لە خاوەنانی کارمەندی ولێهاتوویی بێ سەرۆکایەتی ی دەکاو ئەم بەرێوە بەرێتییانەی پێوە دەبەسترێنەوە:

١- بەرێوە بەرێتی ی گەیاندنی تەلدارو بێتەل.
٢- بەرێوە بەرێتی ی خزمەتگوزاری ی پۆستە وبرووسکە وتەلەفۆن.
٣- بەرێوە بەرێتی ی گواستنەوە.
٤- بەرێوە بەرێتی ی کەل وپەل هێنان وکرین.
٥- بەرێوە بەرێتی ی کەش وهەوا.
٦- بەرێوە بەرێتی ی جێبە جێ کردنی پرۆژەکان.

مادەی پێنجەم:

یەکەم: ئەنجومەنێك بەناوی (ئەنجومەنی گواستنەوە وگەیاندن)ە وە لە وەزارەتدا بەسەرۆکایەتی ی وەزیر بەم شێوەیە بیکدە هینری:

١- بریکاری وەزارەت. جیکری سەروك
٢- بەرێوەبەری کشتی ی کاروباری ئیداری ودارایی ئەندام
٣- بەرێوەبەری کشتی ی کاروباری هونەری ئەندام
٤- بەرێوەبەری نەخشە دانان وبەدواداجوون ئەندام
٥- بەرێوەبەری فەرمانگەی یاسایی ئەندام
٦- بەرێوەبەری کەش وهەوا ئەندام
٧- ئەندامێك یا زیاتر کەوزیر لە ناوەویا لە دەرەوەی وەزارەتدا دایدەنێ.

دووەم: ئەرکەکانی ئەنجومەن:

١- ئامادەکردن ودارشتنی ئامانجە گشتییەکانی نەخشەکانی وەزارەت لەبەر رۆشنایی ی رێبازی ئەنجومەنی وەزیرانی هەرێم.

٢- لێدوانی ئەو نەخشە سەرەتایی یانەی لە لایەن بەرێوە بەرێتی نەخشە دانان وبەدوا داچوونەوە لە بەر رۆشنایی ی نەخشە پێشکە شکراوەکانی دام ودەزگاکانی وەزارەتەوە ئامادە کراون وپەسند کردنیان وبەدوادا چوونی جێبە جێ کردنیان.

٣- پێشنیازکردنی نەخشەی گشتی لە بواری گواستنەوە وگەیاندن وپرۆگرامی بەکارخستن وبازارکاری (تسویق) ودارایی وئابووریدا.

٤- لێدوانی ئەو راپۆرتە گشتییە خولییەی وەزارەت کەبەرێوە بەرێتی ی نەخشەدانان وبەدوا داچوون ئامادەی دەکاو دەربرینی هەر تێبینی وئامۆژگاری یەك لە بارەیەوە کەبە پێویستی دزانێ.

٥- لێکۆڵینەوەی پرۆژەکانی ئەویاساو پەیرە ورێنمایی یانەی پەیوەندییان بەکاروبارو ئامانجە کانی وەزارەتەوە هەیە ودەربرینی هەر تێبینی وئامۆژگاری یەك لە بارەیانەوە کەبە پێویستی دەزانێ.

٦- لێکۆڵینەوەی هەر کێشەیەك کەوەزیر دەیخاتە بەردەمی ودەربرینی رای خۆی لە بارەیەوە وپێشکە شکردنی هەربێشنیازو ئامۆژگاری یەك کەبە باشی دەزانێ.

مادەی شەشەم:

١- ئەرك وتایبە تکاریەکانی دام ودەزگاکانی وەزارەت بەپەیرەوێك دیاری دەکرێن.

٢- وەزیر بۆی هەیە بەرێوە بەرێتی یا بەش یالق یاوەحدەی نوێ لە کاتی پێویستیدا پێکبهێنێ یا بیانخاتە پاڵ یەکتر.

مادەی حەوتەم: وەزیر بۆی هەیە رێنمایی ی پێویست بۆ ئاسانکردنی جێبە جێ کردنی حوکمە کانی ئەم یاسایە دەربکا.

مادەی هەشتەم: کاربە هیچ دەقێك ناکرێ کە لەگەڵ حوکمەکانی ئەم یاسایەدا ناکۆك بێ.

مادەی نۆیە م: دەبێ ئەنجومەنی وەزیران حوکمە کانی ئەم یاسایە جێبە جێ بکا.

مادەی دەیەم: ئەم یاسایە لە رۆژی بلاو کردنەوەیە وەلە رۆژنامەی رەسمیدا کاری پێدەکرێ.

جوهر نامق سالم
سەرۆکی ئەنجومەنی نیشتمانیی کوردستانی
عیراق